

Ringslang als bijvangst in een amfibiefuik. (Foto: Jesper Berndsen)

Geschubde bijvangsten in amfibiefuiken

Onlangs mocht ik een leuk onderzoek naar salamanders uitvoeren. Hiervoor heb ik in diverse vennen amfibiefuiken geplaatst. Conform protocol stak een deel van elke fuik boven water (zodat amfibieën lucht kunnen halen aan het wateroppervlak) en werden alle fuiken de dag na het plaatsen gecontroleerd en geleegd.

Op de eerste dag dat ik fuiken ging legen zag ik beweging van iets groots in één van de fuiken... Als je de titel leest denk je vast dat het een grote vis was. Maar nee, het was een aanzienlijke ringslang die zijn weg in de fuik had gevonden. Dit dier had het duidelijk niet naar zijn zin en wilde zijn vrijheid terug, dus ik heb hem direct vrijgelaten.

Dit was voor mij de eerste keer dat ik een ringslang ving met een amfibieënfuik, ondanks dat ik regelmatig fuiken plaats in gebieden waar deze soort voorkomt. Ik vond het dan ook een bijzondere waarneming en ik vraag me af of het dier de fuik in is gezwommen op zoek naar een smakelijke groene kikker of dat hij er onbedoeld in terecht is gekomen. Het leek mij in eerste instantie niet waarschijnlijk dat ik nog meer slangen zou vangen

in de fuiken, maar niets was minder waar. Tijdens het onderzoek heb ik drie andere ringslangen gevangen, allemaal levend en wel. Om het even in perspectief te zetten, tijdens het onderzoek heb ik 173 keer een fuik uitgezet en in vier van deze fuiken (2,3%) zat een ringslang.

Een ringslang past met zijn slanke lijfomvang eenvoudig door een nauwe fuikopening. Sporadische bijvangst van deze soort is dan ook niet te voorkomen. Dit is mede een reden waarom het belangrijk is fuiken aan het einde van de middag/begin van de avond (voordat het donker is) te plaatsen en de dag erna vroeg in de ochtend te controleren en legen. De amfibiefuik (een niet-selectief vangtuig) wordt dan gebruikt op het moment dat de meeste amfibiesoorten actief zijn. Daarnaast wil je gevangen dieren zo kort mogelijk in de fuiken hebben om de kans op stress, overhitting of predatie van amfibieën (door o.a. kevers, libellenlarven, amfibieën onderling en ook ringslang?) te minimaliseren.

Jesper Berndsen